

แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*

GUIDELINES FOR MANAGING A THAI-CHINESE BILINGUAL
CURRICULUM THAT CONTRIBUTES TO THE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS OF SCHOOLS UNDER
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Jia Li¹, จรีพร นาคสัมฤทธิ์² และ ดลศักดิ์ ไทรเล็กทิม³

Jia Li¹, Jareeporn Nakasamrit² and Dolsak Thailaktim³

¹⁻³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹⁻³Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Thailand

Corresponding Author's Email: jia.li@sg.swu.ac.th

วันที่รับบทความ : 23 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 28 มิถุนายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 30 มิถุนายน 2569

Received 23 June 2026; Revised 28 June 2026; Accepted 30 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตาม

Citation:

* Jia Li, จรีพร นาคสัมฤทธิ์ และ ดลศักดิ์ ไทรเล็กทิม. (2569). แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 526-541.

Jia Li, Jareeporn Nakasamrit and Dolsak Thailaktim. (2026). Guidelines For Managing A Thai-Chinese Bilingual Curriculum That Contributes To The Sustainable Development Goals Of Schools Under The Bangkok Metropolitan Administration. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 526-541.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

โครงการหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ปีการศึกษา 2567 จำนวน 86 คน จาก 14 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นร่วมกับการสุ่มอย่างง่าย ส่วนผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนำหลักสูตรไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาความสามารถของนักเรียน และด้านการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ขณะที่ด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากร และด้านความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาอยู่ในระดับรองลงมา ส่วนด้านการออกแบบหลักสูตร ด้านความยั่งยืนของการศึกษา ด้านคุณภาพของการเรียนการสอน และด้านการประเมินหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านการประเมินหลักสูตรและด้านความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษามีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความยั่งยืนของการศึกษา และด้านคุณภาพของการเรียนการสอน ส่วนด้านอื่นมีลำดับความต้องการจำเป็นลดหลั่นกันไป

2) แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการออกแบบหลักสูตร (2) ด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากร (3) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ (4) ด้านการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (5) ด้านการประเมินหลักสูตร (6) ด้านความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา (7) ด้านคุณภาพของการเรียนการสอน (8) ด้านการพัฒนาความสามารถของนักเรียน และ (9) ด้านความยั่งยืนของการศึกษา โดยทั้ง 9 ด้านมีความเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตร, หลักสูตรสองภาษา (ไทยจีน), การพัฒนาที่ยั่งยืน

Abstract

This research aimed to: (1) investigate the current and desirable conditions of the administration of the Thai–Chinese Bilingual Curriculum in schools under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA); and (2) develop guidelines for administering the Thai–Chinese Bilingual Curriculum to promote the Sustainable Development Goals (SDGs). The study was conducted in two phases: the first phase investigated the current and desirable conditions of curriculum administration, while the second phase explored guidelines for administering the Thai–Chinese Bilingual Curriculum. The quantitative participants were school administrators and Chinese language teachers from 14 schools under the Bangkok Metropolitan Administration implementing the Thai–Chinese Bilingual Curriculum during the 2024 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan (1970) table. Participants were selected through stratified random sampling and simple random sampling. The qualitative participants consisted of 14 school administrators, one from each school, who were selected through purposive sampling and had at least five years of administrative experience. Data were analyzed using the mean, standard deviation, the Priority Needs Index (PNI), and content analysis.

The findings revealed that:

(1) the overall current condition of the administration of the Thai–Chinese Bilingual Curriculum was at a high level. Curriculum implementation received the highest mean score, followed by student competency development and learning support provision. Personnel development planning and educational equity were ranked at the next level, whereas curriculum design, educational sustainability, instructional quality, and curriculum evaluation were at a moderate level. Regarding priority needs, curriculum evaluation and educational equity were identified as the highest priority needs, followed by educational sustainability

and instructional quality, while the remaining aspects showed progressively lower priority needs.

(2) The guidelines for administering the Thai–Chinese Bilingual Curriculum to promote the Sustainable Development Goals comprised nine dimensions: (1) curriculum design, (2) personnel development planning, (3) curriculum implementation, (4) learning support provision, (5) curriculum evaluation, (6) educational equity, (7) instructional quality, (8) student competency development, and (9) educational sustainability. These nine dimensions are interconnected and mutually reinforce one another in enhancing the quality of educational management and promoting sustainable school development.

Keywords: Curriculum Administration, Thai–Chinese Bilingual Curriculum, Sustainable Development

บทนำ

การบริหารหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างแนวทางของหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยการพัฒนหลักสูตรระดับสถานศึกษาเป็นหน้าที่ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญด้านเศรษฐกิจการค้า และความร่วมมือระหว่างประเทศ อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 4 ด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ส่งผลให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านภาษาและความพร้อมในการแข่งขันในระดับนานาชาติ

เมื่อโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ก้าวสู่การพัฒนาคุณภาพสูง การศึกษาภาษาจีนในระดับนานาชาติได้เปลี่ยนจากการเรียนการสอนเชิงภาษาเพียงอย่างเดียวไปสู่การสร้างคุณค่าร่วมทางวัฒนธรรมและการพัฒนาระดับภูมิภาค (China Education News, 2023) อย่างไรก็ตาม การบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในประเทศไทยยังประสบปัญหาหลายประการ ทั้งด้านการขาดแคลนครูที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรง ระบบหลักสูตรและนโยบายที่ยังขาดความชัดเจน การขาดสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลและการกำกับติดตามที่ยังไม่เป็นระบบ (Rumelt, 2012); นอกจากนี้ยังพบว่ามีเพียงร้อยละ 17 ของโรงเรียนที่มีกลไกเชื่อมโยงหลักสูตรภาษาจีนกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นระบบ และสัดส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ SDGs ในหนังสือเรียนสองภาษาไทย-จีนยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรสองภาษา

สำหรับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) พบว่ายังเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้างในการบริหารหลักสูตร โดยโรงเรียนบางแห่งยังขาดแคลนครูผู้สอนและสื่อการสอนที่เหมาะสม อีกทั้งมีความแตกต่างด้านศักยภาพในการบริหารหลักสูตร ทั้งด้านการวางแผนพัฒนาบุคลากร การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ คุณภาพการเรียนการสอน และการประเมินหลักสูตร แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การพัฒนาการศึกษาสองภาษาเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่จากข้อมูลพบว่ามีเพียงร้อยละ 32 ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่มีแผนปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) อย่างชัดเจน และมีเพียงร้อยละ 29 ของโรงเรียนในเขตเทศบาลกรุงเทพมหานครที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสองภาษาไทย-จีนโดยเฉพาะ ส่งผลให้การดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน และยังไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ

จากสภาวะการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะด้านภาษา การสร้างความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตและแข่งขันในสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้

ได้องค์ความรู้และแนวทางเชิงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสองภาษาให้มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา

ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และบรรลุเป้าหมายการศึกษาที่มีคุณภาพตาม SDG 4 อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

1) การบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) เป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มุ่งพัฒนาหลักสูตรให้สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา โดยครอบคลุมการวางแผน การดำเนินงาน การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาบุคลากร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายองค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรไว้แตกต่างกันตามบริบทของการศึกษา แต่มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ การบริหารหลักสูตรควรดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การพัฒนาครูและบุคลากร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตร (รัตนา ดวงแก้ว, 2561) (อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2560) (ปฏิภาณ ตระการ, 2561) (ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์, 2563) (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565) จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ได้ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การออกแบบหลักสูตร (2) การวางแผนพัฒนาบุคลากร (3) การนำหลักสูตรไปใช้ (4) การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และ (5) การประเมินหลักสูตร ซึ่งนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (Sustainable Development Goal 4: Quality Education) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

(Sustainable Development Goal 4: Quality Education) เป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เพื่อมุ่งสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม เท่าเทียม และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ (UNESCO, 2015) อธิบายว่า การบรรลุเป้าหมาย SDG 4 จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนการพัฒนากระบวนการศึกษาที่สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ขณะที่องค์การสหประชาชาติ เน้นว่าการพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพควรดำเนินควบคู่กับการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG 4) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ได้ 4 มิติ ได้แก่ (1) ความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา (2) คุณภาพของการเรียนการสอน (3) การพัฒนาความสามารถของนักเรียน และ (4) ความยั่งยืนของการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

สรุป การบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed

Methods Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตามโครงการหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ปีการศึกษา 2567 จำนวน 86 คน จาก 14 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างกำหนดตามตารางของ(Krejcie และ Morgan, 1970)และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ร่วมกับการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตามโครงการหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) 9 ด้าน 24 ข้อ และ (2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยพัฒนาประเด็นคำถามจากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI)

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80–1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.986

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตามโครงการหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) จำนวน 14 โรงเรียน รวม 86 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบ คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้

ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอนตามโครงการหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง PNI ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ใช้การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 54 คน (ร้อยละ 62.80) และเพศชาย จำนวน 32 คน (ร้อยละ 37.20) มีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 53 คน (ร้อยละ 61.60) รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 33 คน (ร้อยละ 38.40) และระดับปริญญาเอก จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.00) ด้านตำแหน่งการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 64 คน (ร้อยละ 74.40) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 คน (ร้อยละ 25.60) สำหรับประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 64.00) รองลงมา คือ 6–10 ปี จำนวน 30 คน (ร้อยละ 35.00) และ 11–15 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.00)

2. ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสองภาษา(ไทย-จีน)ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$, $SD = 0.19$) โดยด้านการนำหลักสูตรไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.94$, $SD = 0.47$) ขณะที่ด้านการประเมินหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.43$, $SD = 0.64$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, $SD = 0.11$) โดยด้านความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.60$, $SD = 0.30$) และด้านคุณภาพของการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.39$, $SD = 0.29$)

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยรวมมีค่า (PNI modified 0.22) โดยด้านการประเมินหลักสูตรและด้านความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษามีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI modified 0.31) ขณะที่ด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการพัฒนาความสามารถของนักเรียนมีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI modified = 0.13) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสองภาษา(ไทย-จีน)ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน)						ความต้องการจำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับ
	$\bar{x}$	SD	แปลผล	$\bar{x}$	SD	แปลผล		
1. การออกแบบหลักสูตร	3.50	0.38	ปานกลาง	4.41	0.26	มาก	0.26	5
2. การวางแผนพัฒนาบุคลากร	3.62	0.60	มาก	4.50	0.40	มาก	0.24	6
3. การนำหลักสูตรไปใช้	3.94	0.47	มาก	4.44	0.28	มาก	0.13	8
4. การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	3.90	0.42	มาก	4.50	0.22	มาก	0.15	7

5. การประเมินหลักสูตร	3.43	0.64	ปานกลาง	4.50	0.41	มาก	0.31	1
6. ความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา	3.52	0.49	มาก	4.60	0.30	มากที่สุด	0.31	2
7. คุณภาพของการเรียนการสอน	3.45	0.45	ปานกลาง	4.39	0.29	มาก	0.27	4
8. การพัฒนาความสามารถของนักเรียน	3.92	0.28	มาก	4.41	0.28	มาก	0.13	9
9. ความยั่งยืนของการศึกษา	3.48	0.51	ปานกลาง	4.43	0.29	มาก	0.27	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.19	มาก	4.46	0.11	มาก	0.22	

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. การออกแบบหลักสูตร มุ่งศึกษาบริบทและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การวางแผนพัฒนาบุคลากร มุ่งพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรผ่านการคัดเลือก การพัฒนา การนิเทศ และการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3. การนำหลักสูตรไปใช้ มุ่งบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน พร้อมติดตามและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มุ่งจัดสรรสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การประเมินหลักสูตร มุ่งติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร รวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

6. การส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา มุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

7. การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มุ่งกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน พร้อมพัฒนาครูและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

8. การพัฒนาความสามารถของนักเรียน มุ่งส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะภาษาและการสื่อสาร ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

9. ความยั่งยืนของการศึกษา มุ่งพัฒนาศักยภาพบุคลากร การบริหารทรัพยากร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาระยะยาว เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

สรุป แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินหลักสูตร ควบคู่กับการส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และการสร้างความยั่งยืนของการศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการดำเนินงานในระดับที่สะท้อนถึงความพร้อมในการขับเคลื่อนหลักสูตรและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังมีบางองค์ประกอบที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นระบบและต่อเนื่องมากขึ้น โดยเฉพาะการออกแบบและการประเมินหลักสูตร เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารหลักสูตรที่มีคุณภาพจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวางแผน การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่อธิบายว่าการบริหารหลักสูตรเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO (2015) ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

และความเสมอภาคทางการศึกษา นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พรยูพา ลือสิงหนาท, 2552) (น้ำอ้อย สุขเสนา, 2555) และ (พงปนต์ พรหมมา และคณะ, 2557) ที่พบว่าการบริหารหลักสูตรสองภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการบริหารหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้แตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องจากได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้สะท้อนแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมุ่งเน้นการบริหารหลักสูตรแบบบูรณาการ โดยเชื่อมโยงการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการพัฒนาผู้เรียน ควบคู่กับการสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและความเชื่อมโยงของทุกองค์ประกอบ จึงจะสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารหลักสูตรของปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่อธิบายว่าการบริหารหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่การวางแผน การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และการประเมินผลเพื่อพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO (2015) และ United Nations (2022) ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ความเสมอภาค และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กฤตภัค อึ้งพินิจกุล และ ประเสริฐ อินทร์รักษ์ 2565) ที่พบว่าการบริหารโรงเรียนสองภาษาควรดำเนินการอย่างเป็นระบบตามบริบทของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้มีความแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องจากได้สังเคราะห์แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่บูรณาการหลักการบริหารหลักสูตรเข้ากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้แนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

สรุป แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย–จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมุ่งเน้นการบริหารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนการสอน การประเมินหลักสูตร และการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงกับการส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และการสร้างความยั่งยืนของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรที่ส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยสามารถสรุปและนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ 1.1 สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครและสถานศึกษาควรนำแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ พัฒนา และประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครู การนิเทศติดตาม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 1.3 สถานศึกษาควรจัดสรรสื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา พัฒนาความสามารถของผู้เรียน และสร้างความยั่งยืนในการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรศึกษาการนำแนวทางการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ไปทดลองใช้ในสถานศึกษา และประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) ในบริบทของสถานศึกษาที่มีขนาดและบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและพัฒนาแนวทางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น 2.3 ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรสองภาษา (ไทย-จีน) เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สมรรถนะครู การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน หรือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อขยายองค์ความรู้ด้านการบริหารหลักสูตรและการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภัก อึ้งพินิจกุล และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2565). รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษา (ไทย-จีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 5(3).
- น้ำอ้อย สุขเสนา. (2555). การศึกษาการบริหารหลักสูตรสองภาษา (Bilingual) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJELD*, 7(1), 529-540.
- ปฎิภาณ ตระการ. (2561). การบริหารและการจัดการหลักสูตรที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนบ้านม่วงชุม อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่. ใน *การศึกษาศาสตร์ปริญา มหาลบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2563). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พงปนต์ พรหมมา, ช่อเพชร เบ้าเงิน และ เปรมจิต ขจรภัย ลาร์เซ็น. (2557). การพัฒนาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 37-2, 68.
- พรยุพา ลือสิงหนาท. (2552). *การประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา (หลักสูตรภาษาจีน) สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สำนักงานการศึกษา
- รัตนา ดวงแก้ว. (2561). *การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร*. สำนักวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดชายแดนภาคใต้. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Rumelt, R. P. (2012). Good strategy/bad strategy: The difference and why it matters. *Strategic direction*, 28(8).
- UNESCO. (2015). *Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the Implementation of Sustainable Development Goal 4: Ensure Inclusive and Equitable Quality Education and Promote Lifelong Learning Opportunities for All*. Retrieved Date: 20 June 2026 from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>